

2806/12.0061/2018

VALTUUSTOALOITE 28.5.2018

Iltapäiväkerhopaikkojen mahdollistaminen ensimmäisen luokan oppilaille

Ensi syksynä Joensuussa koulutiensä aloittaa 752 ensimmäisen luokan oppilasta. Pienelle koululaiselle koulupäivän jälkeinen iltapäivä yksin kotona odottaen vanhempien työpäivän päättymistä on pitkä. Tällä hetkellä kaupungin järjestämää iltapäivätoimintaa on vain kolmella koululla (Karsikko, Utra ja Eno). Muilla kouluilla kerhoja pitävät mm. seurakunnat ja Nuoret kotkat.

Perusopetuslain mukaan kunta 'voi järjestää' iltapäivätoimintaa, mutta se ei ole pakollista. Iltapäivätoiminta on kuitenkin käytännössä tärkeä tuki lapsiperheille. Harvalla vanhemmalla on nykyään mahdollisuutta ottaa vapaata töistä ollakseen iltapäivät lapsen kanssa kotona, eikä kaikilla välttämättä ole tukiverkkoa tai isovanhempia apunaan.

Kaikki ekaluokkalaiset eivät tarvitse iltapäivähoitoa, mutta joka vuosi sitä tarvitsevia lapsia jää ilman kerhopaikkaa. Syynä tilanteeseen yleisimmin on mm. resurssien ja sopivien tilojen puute.

Valtuustoaloitteessa haluammekin painottaa seuraavien asioiden huomioimista:

- 1) Erityisesti uusiin rakennettaviin kouluihin pitää varata tiloja iltapäiväkerhotoiminnalle.
- 2) Kouluja on ohjattava laatimaan lukujärjestykset niin, että iltapäiväkerhon toimiminen oman koulun tiloissa on mahdollista. Iltapäiväkerhotoiminta voi muodostaa lapselle eheän koulupäivän ja pedagogisen jatkumon, kun osa koulunkäynninohjaajista toimii sekä koulun että iltapäiväkerhon puolella.
- 3) Viime vuonna kaupungilta jäi käyttämättä lähes 900 000 euroa työllistämismäärärahoja. Iltapäivätoiminnan suunnittelua on kehitettävä ja koordinoitava paremmin työllisyyspalvelujen kanssa, jotta koulutettujen ammattilaisten avuksi saadaan lisähenkilökuntaa esim. hoito- ja kasvatusalalle hakeutuvista nuorista.
- 4) Suuri osa Suomen kunnista on sitoutunut järjestämään iltapäiväkerhotoimintaa kaikille ekaluokkalaisille, vaikka laki ei siihen velvoita. Joensuun on toivottu hakevan lapsiystävällisen kunnan sertifikaattia, ja sitoutuvan kehittämistyöhön lapsen parhaaksi. Turvallinen iltapäivä on tärkeä osa arkea lapsen näkökulmasta.

Esitämme, että Joensuussa mahdollistetaan entistä paremmin iltapäiväkerhotoiminta kaikille halukkaille ensimmäisen luokan oppilaille.

Joensuussa 28. toukokuuta 2018

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Matti Ketonen
valtuustoryhmän pj.

Heli Hälm
valtuustoryhmän varapj.

Kaupunginvaltuusto	§ 80	28.05.2018
Hyvinvointilautakunta	§ 86	26.09.2018
Kaupunginhallitus	§ 346	08.10.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 146	29.10.2018

Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite iltapäiväkerhopaikkojen mahdollistamisesta ensimmäisen luokan oppilaille

2806/12.00.01/2018

KV 28.05.2018 § 80

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti 28.5.2018 kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen iltapäiväkerhopaikkojen mahdollistamisesta ensimmäisen luokan oppilaille.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

HYVOLK § 86

Hyvinvoinnin toimialan vastauksena valtuustoaloitteeseen esitämme seuraavaa:

Iltapäivätoiminta on perusopetuslain alaista toimintaa, jota kunta koordinoi parhaaksi katsomallaan tavalla. Iltapäivätoiminta ei ole lapsille subjektiivinen oikeus, joten lautakunta voi määrittellä kunnan iltapäivätoiminnan paikat ja siten palvelutason. Toimintaan pääsevät mukaan 1-2-luokkalaiset sekä 3-9-luokkalaiset erityisen tuen lapset.

Joensuun kaupungissa on jaettu iltapäivätoimintaan toiminta-avustusta eri toimijoille n. 475 paikan verran. Joensuun kaupungilla on 4 omaa iltapäivätoimintapaikkaa. Kerhoja on Noljakan, Karsikon, Pataluodon ja Enon kouluilla. Noljakan iltapäivätoiminta on aloittanut syksyllä 2018.

Iltapäivätoimintapaikoista on ajoittaisesti puutetta Nepenmäen, Karhunmäen, Niittylahden, Marjalan ja Noljakan alueilla. Näillä alueilla 2-luokkalaiset pääsevät harvoin toimintaan mukaan, mutta myös muilla alueilla (Karsikko, Utra, Rantakylä) 2-luokkalaisten sijoittaminen on haasteellista.

Kaupungille maksetaan iltapäivätoiminnasta valtionosuuksia tilastokeskuksen 20.9. tilastojen mukaan. Tilastokeskus kokoaa tiedot ja valvoo tilastojen toteutumista. Iltapäivätoiminnalle on hyvinvointipalveluissa oma budjettinsa, jonka tulot koostuvat suurimmaksi osaksi valtionosuuksista sekä perheiden maksamista toimintamaksuista.

Valtuustoaloitteessa on esitetty, että erityisesti uusiin rakennettaviin kouluihin pitää varata tiloja iltapäiväkerhoa varten. Kaikessa tilojen suunnittelussa huomioidaan monimuotoisuus ja monikäyttöisyys. Iltapäiväkerhotoimintaan ei välttämättä ole varattu erillistä tilaa, vaan aamupäivä- tai iltapäiväkerho voi toimia tiloissa, joita päivän aikana hyödynnetään oppilaiden normaaliin koulutoimintaan. Samoja tiloja voidaan hyödyntää myös nuorisotoimen käytössä.

Edelleen valtuustoaloitteessa esitetään, että kouluja on ohjattava laatimaan lukujärjestykset siten, että iltapäiväkerhon toiminta tiloissa on mahdollista. Iltapäiväkerhotoimintaa on pyritty mahdollistamaan koulujen tiloissa lukujärjestyksen avulla. Tarvittaessa rehtoreita ohjataan asiassa lukujärjestysten laadinnan aikaan keväisin, jotta he osaavat ottaa huomioon seuraavan syksyn iltapäivätoiminnan tilatarpeet. Osassa kouluja tilat ovat tehokäytössä, jolloin ratkaisu ei löydy suoraviivaisesti lukujärjestyksen laadinnalla. Esimerkiksi alkuopetuksessa eli luokilla 1-2 lapsella on koulua keskimäärin 4 tuntia päivässä ja 19 viikossa. Osa tunneista on niin sanottuja jakotunteja lähinnä äidinkieleessä ja matematiikassa. Jakotunnilla opetusryhmä on jaettu kahtia. Iltapäiväkerhotoimintaa voidaan järjestää myös muissa kuin luokkatiloissa. Esimerkiksi Karhunmäen koulun toinen kerho toimii Tuvassa (ruokasalin vieressä) ja toinen koulun ryhmätyökäytävällä, raitilla, koska luokat ovat koulun käytössä puoli kahteen ja puoli kolmeen saakka.

Valtuustoaloitteessa nostetaan esille myös se, että viime vuonna kaupungilta jäi käyttämättä lähes 900 000 euroa työllistämismäärärahoja ja että iltapäiväkerhotoimintaa on kehitettävä ja koordinoitava paremmin työllisyyspalvelujen kanssa. Vuonna 2017 kaupungin työllisyyden edistämisen painopistettä käännettiin yksinomaan työmarkkinatukea saavien aktivoinnista myös työttömyyden pitkittymistä ehkäisevään toimintaan. Linjauksen johdosta työllisyyspalvelujen valmennuspalveluita alettiin tarjoamaan työttömänä oleville kuntalaisille riippumatta työttömyyden kestosta. Viime vuonna yleisesti kohentunut työllisyystilanne tarjosi työllisyyspalvelujen asiakkaille odotettua enemmän mahdollisuuksia kiinnittyä suoraan avoimille työmarkkinoille. Ilmeni myös, että kaupungin omat tuetut työmahdollisuudet eivät kohdanneet asiakkaiden osaamisen kehittämisen tai muiden tarpeiden kesken riittävässä laajuudessa. Edellisistä syistä kaupungin työsuhteisiin varattua rahaa jäi viime vuonna käyttämättä n. 900 000 €.

Nykyisin kaikenikäiset hoito- ja kasvatusalaille suuntaavat pääsevät suhteellisen nopeasti kiinni sekä valmistaviin opintoihin että työmarkkinoille. Työtä vaille olevat hoito- ja kasvatusalalan ammattilaiset työllistyvät yleensä nopeasti, mikäli heillä on mahdollisuuksia työskennellä alalla. Nuorille, alasta kiinnostuville tai alan vaihtajille tarjotaan runsaasti työkokeilumahdollisuuksia myös yksityiseltä sektorilta. Tällä hetkellä hoito- ja kasvatusalalle tähtäävien tai alasta kiinnostuneiden työttömien määrä ei kohtaa kaupungin tarjoamien työmahdollisuuksien vuoksi siinä laajuudessa, että se toisi merkittäväksi lisähenkilökuntaa palveluihin.

Työllisyyttä edistävien valmennuspalvelujen lisäksi kaupunki on käynnistänyt kesällä 2018 pitkään työttömänä olleille rekrytointikampanjan, jonka kautta räätälöidään uudenlaisia työsuhteita eri toimialueille. Sopivien työpaikkojen löytymiseksi on tehty laajaa yhteistyötä eri toimialojen kesken. Kampanjan myötä myös hoito- ja kasvatusalaluista on löytynyt uusia mahdollisuuksia sekä työllistää työtön työnhakija että tarjota lisähenkilökuntaa eri työpaikoille. Vaikka alustavat tulokset kampanjan vaikutuksista ovat lupaavia, varsinaisia takeita kampanjan kautta työllistettyjen lisätyövoimasta ei kuitenkaan voida antaa millekään kaupungin toimialalle. Esimerkiksi iltapäivätoiminnassa työskentelevät tukityöllistetyt tarvitsevat myös motivaatiota alalle sekä yleistä soveltuvuutta lasten kanssa tehtävään työhön.

Aloitteessa tuodaan myös esille, että suurin osa Suomen kunnista on sitoutunut järjestämään iltapäiväkerhotoimintaa kaikille ekaluokkalaisille, vaikka laki ei siihen velvoita. Joensuussa haasteita iltapäivätoiminnan järjestämiselle aiheuttavat tilan puute ja toimijoiden resurssien puute. Myös lasten vaihtelevat määrät ikäryhmissä hankaloittavat sijoittelua. Viimeisimpinä vuosina iltapäivätoimintaan hakijoiden määrä on lisääntynyt samaan aikaan kuin hakemusten teko on siirtynyt sähköiseksi. Vuodesta 2016 lähtien on linjattu, että kaupungissamme pyritään sijoittamaan kaikki 1-luokkalaiset hakijat, joilla ei ole huoltajaa kotona. Tätä varten on räätälöity erilaisia ratkaisuja. Esimerkiksi Niittylahden Pyhäselän 4H-yhdistyksen iltapäivätoiminnassa on ollut kahtena vuonna kaupungin koulunkäyntiavustaja lisäresurssina, jolloin he ovat pystyneet järjestämään toimintaa yli 30 lapsen lapsiryhmälle.

Aloitteessa mainitaan myös, että Joensuun on toivottu hakevan lapsiystävällisen kunnan sertifikaattia, ja sitoutuvan kehittämistyöhön lapsen parhaaksi. Lapsiystävällisestä kunnasta kaupunginhallitus päätti 14.5.2018 § 193.

Valmistelijat: suunnittelija Sanna Rätty, henkilöstöjohtaja Sari Lempiäinen

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Hyvinvointilautakunta päättää antaa edellä esitetyn vastauksena kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen iltapäiväkerhopaikkojen mahdollistamisesta ensimmäisen luokan oppilaille.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 08.10.2018 § 346

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 29.10.2018 § 146

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa kolme valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.